

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Ljubljana, 7. november 2016

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Odbor za zdravstvo

Tomaž Gantar, predsednik

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino

Dr. Mirjam Bon Klanjšček, predsednica

ZADEVA: Zahteva za sklic skupne nujne seje Odbora za zdravstvo in Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino

Na podlagi drugega odstavka 48. člena poslovnika DZ in v povezavi z 32. členom poslovnika DZ v PS SDS zahtevamo sklic skupne nujne seje Odbora za zdravstvo in Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino z obravnavo naslednje točke:

»Revizija (prenova) srednješolskega izobraževalnega programa Zdravstvena nega«.

I.

Obrazložitev:

1. V medijih in širši javnosti, so se razširile informacije o reviziji programa Zdravstvena nega. Revizija poklicnega standarda Zdravstvena nega (V. stopnja izobrazbe, naziv poklicne izobrazbe: srednja medicinska sestra/srednji zdravstvenik, naziv po opravljenem strokovnem izpitu: tehnik zdravstvene nege), ki se trenutno pripravlja, ni zgolj prenova programa, ampak korenito posega tako v področje zdravstvenega, kot tudi izobraževalnega sistema.
2. Ministrstvo za zdravje navaja, da je na podlagi strokovnih razprav sledilo usmeritvam izvajalcev zdravstvene nege in socialne oskrbe, ki so predlagali spremembo naziva poklicnega standarda in vsebine z uskladitvijo kompetenc in mednarodnimi smernicami, praksami ter priporočili mednarodnih združenj.
3. Zaradi navedenega sta se ministrstvo za zdravje in ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport dogovorila za posodobitev oziroma revizijo dveh poklicnih standardov, ki se nanašata predvsem na področje socialnih vsebin. Revizija oziroma posodobitev poklicnih standardov se torej nanaša na posodobitev poklicnega standarda na peti stopnji, to je srednja medicinska sestra in posodobitev poklicnega standarda na četrti stopnji, to je bolničar negovalec.
4. Po besedah ministrstva za zdravje skupina strokovnjakov že piše nov poklicni standard, ki se bo namesto srednja medicinska sestra imenoval zdravstveno – socialni asistent. Prva generacija naj bi se v prenovljenem programu zdravstvene nege začela izobraževati jeseni 2018.

5. Tudi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstveni dejavnosti v 64. čl. govori o zdravstvenih delavcih in zdravstvenih sodelavcih in na novo omenja srednješolsko poklicno izobraževanje (triletno izobraževanje), ki ga v sedaj veljavni zakonodaji ni.
6. Predlagatelji zahteve sprašujemo ministrico, na podlagi katerih strokovnih razprav je ministrstvo sledilo usmeritvam izvajalcev zdravstvene nege in socialne oskrbe in katere institucije so predlagale spremembo naziva poklicnega standarda in vsebine? Prav tako predlagatelji sprašujemo ministrico, kdo je bil imenovan v delovni skupini za pripravo smernic?
7. Ministrstvo zatrjuje, da ne gre za ukinitve programa, ampak samo za prenovo. Poudarjajo, da se z ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport dogovarjajo, na kakšen način to šolanje prilagoditi potrebam starajoče se populacije. Tako naj bi oseba, ki bi tak program zaključila, ob kompetencah s področja nege, osvojila še socialne veščine za delo s starejšimi.
8. Predlagatelji sprašujemo, zakaj posegati v zelo dober in zaposljiv program »zdravstvena nega«, če so dijaki, ki zaključijo ta program že sedaj široko zaposljivi tudi na področju socialno - zdravstvenega varstva? Vsebine, ki naj bi jih programu dodali, so že v sedanjem predmetniku. Dodajanje vsebin nižje zahtevnosti po našem mnenju ne predstavlja obogatitve programa in razširitve zaposlitvenih možnosti.
9. Predlagatelji zahteve tudi sprašujemo ministrico za zdravje, kdo je sodeloval pri pripravi »revizije srednješolskega izobraževalnega programa zdravstvena nega« ter kje in kdaj je bila ta revizija že predstavljena?
10. Predlogu namreč nasprotujejo: Slovensko zdravniško društvo, FIDES - Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov, Strokovno združenje zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije, Zdravniška zbornica Slovenije, Srednje zdravstvene šole. Prav tako o reviziji oziroma posodobitvi dveh poklicnih standardov niso bili predhodno seznanjeni zdravstveni zavodi.
11. Poleg ministrstva za zdravje le še v zbornici zdravstvene in babiške nege trdijo, da gre za spremembe naziva zaradi upoštevanja direktive, ki zahteva, da je naziv medicinska sestra izključno naziv za diplomirano medicinsko sestro. Ministrstvo se pri spremembi programa sklicuje na Direktivo 2005/36ES in 2013/55EU (11. člen), ki urejata področje izobraževanja v zdravstveni negi na evropski ravni. Poudariti pa je treba, da direktivi nista zavezujoči za sekundarni nivo izobraževanja v posamezni državi EU. Direktivi namreč navajata, da: »Te stopnje, vzpostavljene zgolj za namen delovanja splošnega sistema, ne bi smele imeti nobenega vpliva na nacionalne strukture izobraževanja in usposabljanja niti na pristojnosti držav članic na tem področju, vključno z nacionalno politiko za izvajanje evropskega ogrodja kvalifikacij«. Tako obe direktivi tolmači pravna svetovalka v enoti za prosti pretok zaposlenih pri Evropski komisiji, generalnem direktoratu za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja. Prav tako je tudi navedla, da direktiva predstavlja le smernice in priporočila.
12. Predlagatelji zahteve sprašujemo ministrico, zakaj se sklicuje na zgoraj navedeni direktivi, saj le ta predstavlja le smernice in priporočila. Strokovna združenja, ki jih ministrstvo navaja (ICN, WHO, EFN), podajajo izhodišča in smernice na terciarnem nivoju, ne pa na sekundarnem, saj so izobraževalni sistemi v državah članicah povsem različni.
13. Ministrstvo v svojih argumentih za pripravo prenovljenega programa navaja tudi Strategijo razvoja zdravstvene nega in oskrbe v sistemu zdravstvenega varstva v RS (2011-2020), kot strateški dokument za predlagane spremembe. Predlagatelji sprašujemo ministrico, na katerih raziskavah v slovenskem prostoru omenjeni dokument temelji in kdo je pri pripravi tega dokumenta sodeloval?

14. Predlagatelji zahteve se sprašujemo, ali res potrebujemo tovrstno spremembo v nazivu? Ali so za spremembe v zdravstvu res potrebni novi nazivi medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov? Ali ni mogoče to le želja nekaterih visokošolskih zavodov?
15. Prav tako menimo, da je v interesu visokih šol, da se s to prenovo oziroma revizijo jemljejo kompetence srednjim medicinskim sestram in jih prenašajo na diplomirane medicinske sestre. Navedeno trditev lahko podkrepimo tudi na podlagi smernic za izobraževanje v zdravstveni negi na študijskem programu Fakultete za zdravstvo Jesenice.
16. V Sloveniji bomo tako po novem imeli samo visoko izobražene medicinske sestre, ki bodo morale študirati dalj časa, v sistemu bo to pomenilo več stroškov dela. Medicinske sestre, ki jih imamo danes, bodo torej visoko izobražene, lahko se zgodi, do tega namreč že sedaj prihaja, da ne bodo več hotele sodelovati pri negi bolnika, torej tam, kjer so najbolj potrebne. Ne bomo imeli več medicinske sestre s peto stopnjo izobrazbe, ki so se ukvarjale s poslanstvom, za katerega so bile poklicane, torej z bolnikom. S to spremembo se bodo zviševali stroški izobraževanja, stroški dela, nastajale bodo organizacijske težave.
17. Vsebina izobraževanja in usposabljanja kandidatov za poklic zdravstvenega tehnika je primarno naravnana v obvladovanje praktičnih postopkov in veščin, na katerih temelji zdravstvena nega, medtem ko je vsebina študija za pridobitev naziva diplomirana medicinska sestra bolj ali manj naravnana teoretično ter usmerjena v organizacijske in socialne vsebine.
18. Predlagatelji se sprašujemo, kakšne bodo veščine in znanje diplomirane medicinske sestre, ki se bo po končanem srednješolskem izobraževanju – splošne smeri (npr. gimnazije) odločila za študij na fakulteti in s tem pridobila naziv diplomirana medicinska sestra?
19. Znano in zanimivo je tudi dejstvo, da se v zadnjem času na področju izobraževanja odraslih pojavlja zanimiva praksa, da se študentje in diplomanti visokih zdravstvenih šol vpisujejo v programe zdravstvene nege na srednješolskem nivoju, da pridobijo osnovno znanje zdravstvene nege, ki ga pričakujejo delodajalci. Predlagatelji smo mnenja, da gre v tem primeru sprememb za odmik poklica od bolnika.
20. Kot predlagatelji zahteve sprašujemo ministrico, ali so zdravstvene ustanove finančno pripravljene na povečano obremenitev zaradi povečanja števila diplomiranih sester? Ali to morda pomeni, da bodo diplomirane sestre uvrščene nižje na plačilni lestvici zaradi vzdržnosti državnih financ? Glede na navedeno nas tudi zanima, ali je ministrstvo pripravilo finančno simulacijo stroškov vezano na dodatno izobraževanje (za že obstoječe srednje sestre) in plače višje kvalificiranega kadra? Prav tako nas zanima, ali bodo spremembe doprinesle k višji stopnji kakovosti, kot trdijo zagovorniki sprememb, in kako?
21. Ministrstvo navaja, da se s spremembami strinja strokovna javnost. Zakaj potem spremembam nasprotujejo zdravniške organizacije? Ali ministrica za zdravje ponovno dela nekaj, kar ni v korist ljudi in ni usklajeno s stroko? Se spremembe ponovno dogajajo brez strokovne javnosti in v tajnosti? Ministrica s predlagano spremembo želi spremeniti sistem, ki dobro deluje.
22. Ministrica za zdravje ponovno pozornost od vseh problemov, ki so se nakopičili v zdravstvu, od čakalnih dob, preko korupcije, do klientelizma preusmerja v teme, ki ravni zdravstva ne bodo izboljšale. Po našem mnenju problem ni v zdravstvenih delavcih, ti namreč svoje delo odlično opravljajo, ampak v vodstvu zdravstvenih ustanov in ministrici za zdravje, ki je odgovorna za stanje v slovenskem zdravstvenem sistemu.

II.

Odboru za zdravstvo ter Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino predlagamo, da po končani razpravi sprejmeta naslednje **sklepe**:

1. Odbor za zdravstvo in Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino sta se seznanila s problematiko revizije srednješolskih izobraževalnih programov.
2. Odbor za zdravstvo in Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino pozivata Ministrstvo za zdravje ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da preučita vse možnosti, da do ukinjanja »programov medicinske sestre oziroma zdravstvenega tehnika« ne bo prišlo.
3. Odbor za zdravstvo in Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino pozivata Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da ob uveljavljanju morebitnih sprememb upoštevata mnenje širše strokovne javnosti.
4. Odbor za zdravstvo in Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino pozivata Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da odboroma in strokovni javnosti v roku meseca dni predstavita vse argumente za takšne spremembe in pripravita Strategijo zdravstvene nege (finančni in organizacijski vidik).
5. Odbor za zdravstvo in Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino pozivata Ministrstvo za zdravje ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da utemeljita družbeno usklajenost in finančno vzdržnost takšnih sprememb ter o tem poročata odboroma v roku 30 dni.

III.

Poslanska skupina SDS predlaga, da na sejo Odbora za zdravstvo in Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino povabite:

- Milojko Kolar Celarc, ministrico za zdravje;
- dr. Majo Makovec Brenčič, ministrico za izobraževanje, znanost in šport;
- Zdravniško zbornico Slovenije;
- Konrada Kuštrina, dr. med., FIDES – Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije;
- Predstavnik sindikata SVIZ;
- mag. Branka Bregarja, predsednika Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego;
- prof. dr. Pavla Poredoša, dr.med., Slovensko zdravniško društvo;
- Heleno Mole, dr.med., Strokovno združenje zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije;
- Moniko Ažman, Zbornica zdravstvene in babiške nege;
- Marijo Verbič, predsednico Skupnosti zdravstvenih šol;
- Predstavnik iniciative za ohranitev programa tehnik zdravstvene nege - Srednje zdravstvene šole Celje.

Priloge:

- UPV Jelke Godec na redni seji DZ RS, 17.10.2016;
- https://www.rtvlo.si/index.php?c_mod=news&op=print&id=405921;
- Radio Slovenija 1, 24.10.2016, Druga jutranja kronika.
- Iniciativa Srednje zdravstvene šole Celje, z dne 27.05.2016;
- Argumenti za ohranitev 4-letnega strokovnega izobraževanja na področju zdravstvene nege
- Initiative za ohranitev programa tehnik zdravstvene nege z dne 19.10.2016;
- Stališče Koordinacije zdravniških organizacij glede predlaganega ukinjanja programov tehnik zdravstvene nege, z dne 04.10.2016;
- Izjava ministrice za zdravje (Dnevnik, 14.05.2016);
- Direktiva 2013/55/EU, 11. čl. (celotno gradivo je dostopno na: [http://www.fzv.um.si/sites/default/files/razno/Direktiva%202013-55-EU%20\(20.11.2013\).pdf](http://www.fzv.um.si/sites/default/files/razno/Direktiva%202013-55-EU%20(20.11.2013).pdf)).

Jože Tanko,
vodja PS SDS